

COVID-19: СУДОВИЙ ПРОЦЕС В УМОВАХ КАРАНТИНУ

30 березня 2020 року парламент на позачерговому засіданні прийняв Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)" (далі – "Закон"), метою якого є зменшення негативного впливу впроваджених урядом обмежувальних заходів на правові відносини у багатьох сферах суспільного життя.

Предбачені цим Законом зміни торкнулися й процесуальних кодексів. Як змінилися права учасників судового процесу та судовий розгляд в цілому? Відповіді на ці запитання ви знайдете нижче.

Дистанційна участь у судовому засіданні

Відповідно до нових положень статті 197 Господарського процесуального кодексу України, статті 212 Цивільного процесуального кодексу України та статті 195 Кодексу адміністративного судочинства України під час карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України на запобігання поширення коронавірусної хвороби (COVID-19) **учасники справи отримують можливість брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів.**

Підтвердження особи учасника справи здійснюватиметься шляхом накладення електронного підпису, а якщо особа немає такого підпису, то у порядку, визначеному Законом України "Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус" або Державною судовою адміністрацією України.

ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

- Учасникам справи надано можливість брати участь у судових засіданнях дистанційно

Процесуальні строки

Обмеження міського, міжміського та міжобласного транспортного сполучення, а також відповідні корективи графіку та організації роботи національного оператора поштового зв'язку й апаратів судів уже подекуди створюють фізичну неможливість реалізації особами процесуальних прав та обов'язків у встановлений законом або судом строк.

Для вирішення цих проблем перехідні положення Кодексу адміністративного судочинства України, Господарського процесуального кодексу України та Цивільного процесуального кодексу України доповнюються приписами про продовження на час карантину усіх процесуальних строків, у тому числі й щодо зміни предмета або підстави позову, збільшення або зменшення розміру позовних вимог, подання доказів, витребування доказів, забезпечення доказів, а також щодо строків звернення до суду, подання відзиву та відповіді на відзив, заперечення, пояснень третьої особи щодо позову або відзиву, залишення позовної заяви без руху, подання заяви про перегляд заочного рішення, повернення позовної заяви, пред'явлення зустрічного позову, заяви про скасування судового наказу, розгляду адміністративної справи, апеляційного оскарження, розгляду апеляційної скарги, касаційного оскарження, розгляду касаційної скарги, подання заяви про перегляд судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

При цьому, строк, який встановлює суд у своєму рішенні, не може бути меншим, ніж строк карантину, пов'язаного із запобіганням поширенню коронавірусної хвороби.

На практиці це означає, що після набрання чинності Законом **строки, які встановлюються судом для вчинення будь-якої процесуальної, не можуть бути меншими ніж строк карантину**, тобто закінчувати свій перебіг до 24 квітня 2020 року.

Процесуальні строки, перебіг яких закінчується у період карантину, у тому числі на апеляційне та касаційне оскарження, а також встановлені судом до набрання чинності цим Законом, **автоматично продовжуються до 24 квітня 2020 року**.

При цьому, **у випадку продовження карантину після 24 квітня 2020 року, процесуальні строки знову будуть пролонговані до нової дати його завершення**.

Поза увагою законодавця залишилось питання щодо процесуальних строків, перебіг яких завершився під час карантину, однак до набрання чинності Законом. Тому, можна стверджувати, що **учасники судового процесу вже позбавлені можливості реалізувати право на вчинення процесуальної дії, строк для якої збіг до прийняття Закону**.

ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

- Процесуальні строки продовжено до кінця карантину

Обмеження доступу до судових засідань

Ще однією новацією є надання судам можливості приймати рішення про обмеження доступу осіб, які не є учасниками судового процесу, в судові засідання під час карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України відповідно до Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб", якщо участь в судовому засіданні становитиме загрозу життю чи здоров'ю особи.

Наголошуємо, що такі зміни торкнулися цивільного, господарського та кримінального процесів. **Можливість обмеження доступу осіб до судових засідань в судах адміністративної юрисдикції відсутня.**

Зауважуємо, що **суд може видалити із залу судового засідання під час карантину з наведених вище підстав лише ту особу, яка не є учасником справи.**

ЩО ЗМІНИЛОСЯ?

- Суду надано можливість видаляти осіб із зали судового засідання

ЗА ДЕТАЛЬНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ЗВЕРТАЙТЕСЬ ДО НАШИХ ЕКСПЕРТІВ У ПРАКТИЦІ:

АНДРІЙ ПОРАЙКО

Партнер,
Вирішення спорів, корпоративні
та комерційні справи

✉ + 380 44 337 0016

✉ porayko@everlegal.ua

ОЛЕКСАНДР РУЖИЦЬКИЙ

Партнер,
Вирішення спорів права людини,
корпоративні та комерційні питання

✉ + 380 44 337 0016

✉ ruzhyskyi@everlegal.ua

КОНТАКТИ:

+380 44 337 0016
Рильський провулок,4,
Київ, Україна

www.everlegal.ua

Ця публікація не обов'язково стосується кожного важливого аспекту питань, які тут описані. Жодних консультацій, у тому числі правових, цією публікацією не передбачено.